

Õiguskantsleri Kantselei
info@oiguskantsler.ee

Teie 11.03.2024 nr 6-5-240259/2401497

Meie .04.2024 nr 4.3-8/2305-1

Austatud õiguskantsler

Olete pöördunud Pärnu Linnavolikogu poole seoses Pärnu Linnavalitsuse 16. aprilli 2018 määrus nr 10 „Müügikoha hooajalise laienduse ja ajutise müügikoha paigaldamise kord“ (edaspidi ka määrus) õiguspärasuse kontrolliga. Leiate, et määrus ei ole õiguspärane, kuna see on antud tänaseks kehtetu seaduse ja Pärnu Linnavolikogu määruse alusel.

Tuleb nõustuda, et haldusmenetluse seaduse (HMS) § 93 lg-st 1 lähtudes on määrus kehtetu ja selle alusel ei ole õiguspärane anda haldusakte. Samas nähtub HMS § 89 lg-st 1, et määrus on õiguspärane, kui see on kooskõlas kehtiva õigusega, vastab vorminõuetele ja kui selle on seaduses ettenähtud korras volitusnormi alusel andnud volitusnormis nimetatud haldusorgan.

Kõnealune määrus oli selle kehtivuse ajal kooskõlas sel ajal kehtinud õigusega, vastas vorminõuetele ja oli antud ettenähtud korras volitusnormi alusel. Seega ei saa selline kehtetu õigusakt muutuda pärast kehtetuks muutumist õigusvastaseks ainuüksi seetõttu, et selle andmise ajal kehtinud volitusnorm või -normid on muutunud kehtetuks - selle tõttu õigusakt kehtetuks ehk raugab õigusakti õigusjõud, kuid see ei mõjuta selle õiguspärasust. Sellest tulenevalt ei ole võimalik sellist kehtetut määrust viia kooskõlla ka kehtiva õigusega ning puudub ka vahetu vajadus määrus kehtetuks tunnistada. Tõsi, selguse huvides võib määruse küll eraldiseisva määrusega kehtetuks tunnistada, kuid see ei ole õigusselguse mõttes iseenesest vältimatult vajalik.

Teie pöördumises viidatud kirjades käsitletud haldusaktid reguleerivad sisuliselt linnavara ehk maa-ala kasutusse andmist hooajaliste laienduste või müügikoha paigaldamiseks ning need on antud kehtiva määruse (Pärnu Linnavolikogu 25. aprilli 2019 määrus nr 15 „Linnavara valitsemise kord“) alusel. Selliste hooajaliste laienduste või müügikoha paigaldamiseks maa-ala kasutusse andmisel ei reguleerita ettevõtja tegevust turu- või tänavakaubanduse mõttes, mistõttu ei ole see seotud ka kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lg 1 p-s 36⁷ viidatud küsimustega. Viimasena viidatud avalikult kasutataval maa-alal kaubanduse korraldamise nõuete ja korra kehtestamine on kohaliku omavalitsuse võimalus, kuid mitte kohustus.

Nii märgukirjadele kui ka selgitustaotlustele vastamisel järgitakse alati märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise ja kollektiivse pöördumise esitamise seaduse (MSVS) sätteid. Seda on järgitud ka kirjadele nr 4.3-8/6172-7 ja 4.3.8/6172 vastamisel, sh on kirjadele vastatud sisuliselt järgides õigusakte ja hea halduse tava. Samas tuleb mõista, et MSVS § 3 kohaselt tuleb õiguslaste selgituste andmisel piirduda kohaliku omavalitsuse välja töötatud õigusaktide, nende eelnõude ja asutuse tegevuse aluseks olevate õigusaktide ning asutuse pädevuse ja õigusloome tegevuse kohta. Seda on käesoleval juhul ka tehtud, sh on antud õiguslikud selgitused ja vastatud soovitud küsimustele. Viidatud MSVS § 3 eesmärk ei ole ega saagi olla kohustada kohaliku omavalitsuse üksust õigustama oma tegevust, lükkama ümber taotluse esitaja õiguslikke väiteid või andma lubadusi tulevikus vastuvõetavate õigusaktide kohta.

Lisaks olete pöördumises viidanud vahetult hea halduse tava rikkuvatele kirjadele või nende osadele. Leiate, et neid ei saa pidada arusaadavateks või oleks pidanud haldusorgani olema vastustes täpsem. Paraku jätate aga selgitamata, miks ei olnud antud vastused piisavad või kuidas oleks saanud nende

puhul järgida selgemat vastamist. Ka selline pöördumine jätab järgimata selle sama põhimõtte, mille kasutamise vajadust see rõhutab. Et linnavalitsusel oleks võimalik tulevikus enda vastustes selgitustaotlustele olla põhjalikum, palume Teil selgitada, mis põhjusel ei olnud eespool nimetatud kirjades antud selgitused piisavad.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Taavi Käärid
linnasekretär

Teadmiseks
Pärnu Linnavolikogu

5358 3832, taavi.kaarid@parnu.ee